

nost zahrnujíc v to i §§ 70 (4) a 100 byl vyhláškou ze dne 29. října 1919 pro dopravu do Maďarska zachována v platnosti, jest nákladní smlouva, i když jest na přepravě účastněno několik drah, smlouvou jednotnou, a také dovozní se všemi poplatky činí celek, o jehož placení se dělí odesílatel a příjemce dle předpisů tarifu a rozhodnutí dráhy, po případě odesílatele. Zmíněnou vyhláškou bylo sice určeno, kterou část dovozného a poplatků musí zaplatiti odesílatel a kterou musí platiti příjemce, ale v právní jednotnosti smlouvy a smluvní odměny nastala novým předpisem změna. Nejde o dvojí dovozní, nýbrž o dvě části dovozného rozděleného ku placení odesílatelem a příjemcem. Poněvadž mylným použitím tarifu nebyla část, připadající na odesílatele, od něho vybrána, bylo dle §u 70 (1) žel. dopr. ř. na dráze, aby bezodkladně uvědomila odesílatele o omylu, který se přihodil, dále aby chtěla-li s úspěchem čeliti námitce promlčení, uplatnila nárok na doplatek do jednoho roku. Jelikož tak neučinila, jest námitka promlčení odůvodněna, dráha neměla práva si vybrati promlčenou částku přes ohrazení žalobkyně zápisem do jejího kreditního výkazu, a učinivši tak, jest povinna vrátiti částku neprávem vybranou. Dovolání žalující strany musilo býti již pro nesprávné právní posouzení otázky promlčení vyhověno.

Čís. 4817.

Pokud jest majitel domu dle §u 1319 obč. zák. zodpověden za úraz pádem tašky se střechy.

(Rozh. ze dne 17. března 1925, Rv I 241/25.)

Žalobkyně byla poraněna kusem tašky, spadnuvším se střechy domu žalovaných. Žalobní nárok na náhradu neuznal procesní soud prvního stupně co do důvodu po právu, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. N e j v y š š í s o u d uznal žalobní nárok co do důvodu po právu.

D ů v o d y:

Dovolání je důvodné, podle čís. 4 §u 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací je opodstatněn. Podle odvolacího zjištění přihodil se dovolatelčin úraz způsobem, jí vylíčeným, tedy tak, že taška, přečnívající již delší dobu přes okap na střeše, dne 8. června 1922 odpoledne spadla se střechy domu žalovaných dovolatelce na hlavu a při tom jí způsobila na zadní části hlavy asi 8 cm dlouhou, značně rozchlíplou ránu. Podle §u 1319 obč. zák., poněvadž jde v tomto případě o oddělení částek budovy, zavázány by byly žalované jako držitelky této budovy ku náhradě, kdyby dovolatelka dokázala, že škodlivá událost jest následkem vadnosti díla, a kdyby se držitelkám budovy nepodařilo dokázati, že vynaložily žádoucí péči, by nebezpečnoství bylo odvráceno. Proto sejde v první řadě na tom, zda dílo (střecha) bylo vadné. Po této stránce bylo zjištěno, že střecha byla v dobrém stavu, že byla řádně opravena, že jenom na okraji chyběla polovice tašky a to právě na místě, odkud na

dovolatelku spadla taška, že příčinou toho, že se tato taška rozbila, a rozbitá část spadla dolů, bylo, že se vápenec v tašce té během času vlivem povětrnosti rozložil, čímž se taška stala křehkou a rozlomila se. Pokud odvolací soud považoval střechu s hlediska §u 1319 obč. zák. za střechu, jsoucí v řádném stavu, neposoudil věc po právní stránce správně. Vždyť skutečnost, že půl tašky mohlo se střechy spadnutí a dovolatelku zraniti, svědčí sama o sobě, že aspoň jedna taška byla vadnou, což však se zřetelem na nebezpečnost, z toho chodcum hrozící, když i jedna, ba i půl tašky může člověku způsobiti těžké a rozsáhlé zranění, činí vadným celé dílo. Jinak sluší uznati, že prameny (zpráva komise panské sněmovny str. 271) vyslovují mínění, že příčina zřícení (neb oddělení částic) musí spočívat »ve vadném sdělání neb udržování díla, tedy nikoli v nějaké z vnějšku účinkující události«, leč tomu sluší ve příčině střechy, o jejíž vadnost běží jediné v této rozepři, rozuměti tak, že vlivy povětrnosti mohly by, když je účelem střechy, aby chránila člověka před těmito vlivy, přicházeti pouze potud v úvalu, pokud by šlo o něco mimořádného, s čím obyčejná výstavba střechy podle běžných pravidel stavebních nemůže počítati. Ničím takovým není zvětrání tašek, jemuž více méně podléhají prodlením doby všechny tašky; vždyť okolnost, že se vápenec v tašce během času vlivem povětrnosti rozložil, čímž se taška stala křehkou a rozlomila se, je každému odborníku zvláště pokrývači předvídatelná a známa, a byť i odvolací soud zjišťoval řádný stav střechy před úrazem, nebera zřetele k tomu, že jedna taška byla prasklá, že přečnívala přes okap, a než spadla, delší dobu hrozila spadnutím, dovolací soud uznal, že střecha byla s hlediska §u 1319 obč. zák. vadnou. V druhé řadě sejde v této rozepři na tom, zda se žalovaným podařilo dokázati, že vynaložili žádoucí péči, by nebezpečnost bylo odvráceno. Po této stránce bylo zjištěno, že střecha domu byla opravena na podzim roku 1921 a to i ve příčině tašek, i vyčištěním okapu, a že po této opravě byly střecha i okapy ve zcela dobrém stavu. Dovolací soud neuznává, že tím bylo s hlediska §u 1319 obč. zák. žalovanými vykonáno vše, čím je držitel domu povinen vůči bezpečnosti zdraví a těla lidského. Po podzimu, kdy byla střecha opravena, následovaly zimní a jarní měsíce, tedy období, kdy vlivy povětrnosti projevují i na opravených střechách nejpronikavější účinky, čehož důkazem je právě sporný případ, kdy po řádné a odborné opravě střechy se ukázalo, že jedna taška podlehlá vlivu povětrnosti a spadla. Proto dovolací soud neshledal, že oprava byla postačitelým počinem k odvrácení hrozícího nebezpečnosti, nýbrž uznal, že naopak bylo povinností žalovaných, aby zařídily, aby opravená střecha znovu byla přehlédnuta. Žalované ani netvrdily, že učinily něco takového, jmenovitě, že se postaraly o občasnou a také včasnou prohlídku odbornou, ač-li by nebylo lze v tomto případě, když již taška přečnívala přes okap, vystačiti s pouhým pohledem třeba jenom neodborníka.

Čís. 4818.

Fakturní sudiště (§ 88, odstavec druhý j. n.).

Pozastavil-li kupitel dodávku zboží jen proto, že dodáno mu bylo